

(1931 – 2010)

HAFIZ NAMIK ŞENEL

1931 Emirdağ doğumlu olan Hafız Namık Şenel, Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin her iki Emirdağ hayatının da en yakın şahitlerinden birisidir. O tarihlerde Emirdağ Çarşı Camii'nin resmî imamlığını yapmıştır. Bediüzzaman Hazretleri sekiz sene müddetle, fasılalarla arkasında namaz kılmış, bazen de resmen men edilmiştir. Bunun teyidini Bediüzzaman'ın Tarihçe-i Hayat kitabında şöyle okumaktayız: “Üstad, ilk iki sene Çarşı Camiine gider, cemaate iştirak ederdi. Ekser günler ikinci namazını camide kılar ve yatsiya kadar orada kalır, sonra evine gelirdi. İki sene böyle devam etti; sonra kaymakam, insanlarla görüşüyor diye camiden menetti. Emirdağ'ında ikameti zamanında başta Isparta olarak çok yerlerde Nur risaleleri el yazısıyla çoğaltılıyordu.” (Tarihçe-i Hayat 462) Bediüzzaman'a imamlık yapan bu bahtiyar hocanın haliyle Üstad ve Üstad'ın hizmetkârları ağabeylerle sayısız hatıraları var...

Namık Hoca, 1958'de Bediüzzaman Hazretleri'yle merhum Adnan Menderes'in Emirdağ'da karşılıklı selamlaşmasını görenlerdendir. Namık Şenel'in aynı gün bilmeyerek sebep olduğu bir hadise var ki günlerce Türkiye karışmış, Menderes Hükümeti çok zor anlar yaşamıştır. O gün, imamlığını yaptığı caminin minaresine yeşil sancaklar çekilmiştir. Olayın başkahramanı da İmam Namık Şenel'dir. Bediüzzaman'ın kaldığı Emirdağ'da, hem de Adnan Menderes'in geldiği gün yaşanan bu – kasıtsız– hadise, irtica çığırtkanlarına çok iyi bir malzeme olmuş, bütün gazeteler birinci sayfadan yaygara yapmıştır. Hadisenin bütün ayrıntılarını kendisine sorduk... O da anlattı...

1969 senesinden itibaren Nazilli'de ikamet etmekte olan Namık Hoca'mızın hatıraları okununca anlaşılacak ki, O, Nur talebeleri için yaşayan bir tarihtir. Sık sık Bediüzzaman Hazretleri'nin kır gezilerine iştirak etmiş, evine rahatça girip çıkabilmiş, kerametlerine şahit olmuş ve ona sorular sorabilmiştir. Ağabey dediği, Üstad'a Emirdağ'da çok hizmet etmiş olan Mustafa Acet ve Hacı Ali Kılınçalp ile de çok yakın dostlukları olmuştur.

Bu hatıraların daha iyi anlaşılabilmesi için, Bediüzzaman Hazretleri'nin Emirdağ ile münasebetlerinin 1944'den 1960'a, yani vefatına kadar devam ettiğinin bilinmesi lazımdır. Şöyle ki:

Üstad'ın Afyon Hapsi'nden önce ve sonra olmak üzere iki Emirdağ hayatı vardır. 1944'de Denizli Ağır Ceza Mahkemesi beraat ettirmesine rağmen, Said Nursî Hazretleri'nin Emirdağ'da mecburi ikametine de karar verilmiştir. 1944'ten itibaren üç sene kadar Emirdağ'da ikamet edebilen Said Nursî, 1947 senesinin son günlerinde Afyon Ağır Ceza Mahkemesi'nce üçüncü defa hapishaneye, Afyon Cezaevi'ne alınmıştır. Yani 1944-1947 birinci Emirdağ hayatıdır.

Bediüzzaman Said Nursî, 1949'da bir eylül sabahı Afyon hapsinden tahliye olduktan sonra tekrar Emirdağ'a gönderilmiştir. Üç-dört sene kadar daha burada kalan Üstad, 1953 senesinde Isparta'ya yerleşmiştir. İşte bu 1949-1953 arası Bediüzzaman'ın ikinci Emirdağ hayatı olarak tarihe geçmiştir.

Üstad, 1953'te Isparta'ya yerleştikten sonra da Emirdağ'daki sevgili talebeleriyle alakası devam etmiş, ara sıra Emirdağ'a gelip ikametgâhi olan derslane-i Nuriye'de kalmıştır. Hatta vefatına gittiği Urfa yolculuğu Emirdağ'dan başlamış, Isparta'dan devam etmiştir. Yani Üstad, önce Emirdağ'dan Isparta'ya uğramış, oradan Urfa'ya gitmiştir.

“Ben ekmezsiz yaşarım, hürriyetsiz yaşayamam” diyen Bediüzzaman, Emirdağ'da bütün takip ve tarassutlara rağmen, kırlara veya dağlara teneffüs için gezmeye giderdi. Kitaplarında, *Tarihçe-i Hayat*'ta ve ağabeylerin anlattıklarında, Emirdağ'la ilgili çok hatıralar vardır. Bu kaynaklardan birisi de orada Üstad'ın camisinde imamlık yapan Hafız Namık Şenel'dir.

İşte, kendisinden kamera ile kaydettiklerimi yazdıktan sonra, tashihini yaptırdığım Hafız Namık Şenel'in hatıraları:

Hafız Namık Şenel Anlatıyor:

1931'de Emirdağ'ın Veysel köyünde doğmuşum. Baba tarafım Emirdağ'ın Arslanlı köyündendir. Şimdi orası Eskişehir'in Çifteler ilçesine bağlıdır. Bize Hocaogulları derler. Geniş bir sülale... Dedem oradan hitam müdürü olarak Emirdağ'a gelir. Veysel köyünden arazi falan alır ve oradan evlenir. Daha sonra memuriyeti terk edip bu köye yerleşir. Bu arada malum harpler darplar yaşanır. Dedemin babamla beraber beş çocuğu olur. Babamın adı Ali'dir. Babamın annesi, ninem, o köyden Şeyh Hüseyinoğulları'ndan Ayşe Hanım'dır.

Ben 1944'de Emirdağ'da hafızlığa başladım. Hocam Gönenli Hafız Ahmet Efendi'dir. Sonra bizi Emirdağ'dan Eskişehir'e naklettiler. Daha sonra ben Düzce'ye gittim ve kıraatimi orada ikmal ettim.

Üstad Hazretleri, malum Denizli Mahkemesi'nin kararıyla 1944'de Emirdağ'a geliyor. O yıllarda çok sıkı takip ediliyordu. Ancak 1950'den sonra biraz rahatladı. Üstad Hazretleri Emirdağ'a geldiğinde verilen sıkıntılara rağmen pek çok kimseler ziyaretine gidiyordu. Küçük risalelerden getirip dağıtanlar oluyordu. Emirdağ çevresinde Üstad'ın gelmesiyle çok müspet tesirler meydana gelmişti. Bizim köyde akrabamız Hayri Türkmen diye birisi vardı. O babama küçük risalelerden getiriyor ve beraber okuyorlardı. Ben de bu arada Emirdağ'da hafızlığa çalışıyordum.

Biz, Üstad Hazretleri'ni gelip geçerken hep görüyorduk. Kızlara ve Adaçalı'daki Yorgun Baba denilen türbeye çok giderdi. Bu şekilde Üstad'dan ve Risale-i Nur'dan haberdar olmuş olduk.

Hocam Gönenli Ahmet Eroktan'ın kendisi, dedesi, babası, anası, kardeşleri, çocukları vs hepsi hafızdır. Ahmed Hocam, Üstad Hazretleri için "Koca Sultan" derdi. Bize: "Bir velinin büyüklüğü onun karşısındaki hasımlarının büyüklüğüyle ölçülür. Koca Sultan bütün dünya dinsizliğini karşısına almıştır" derdi. Hocam Gönenli Ahmet çok güzel Kur'an okurdu. Üstad onu, "Sen nerede okusan ben seni dinliyorum" diye taltif ederdi.

Bir gün Eskişehir'den Emirdağ'a gelirken hocam bana "Koca Sultan'ı görmeden gelmeyeceksin" dedi. Kış günü, aralık ayındayız. Benim anam Emirdağ'ın Suermez köyündendir. Veysel köyüne gelin olarak gelmiş. Gittim orada dayımlarda kalmaya başladım. Gündüzleri Emirdağ'da Üstad'ı görmeye çalışıyordum, akşam Suermez köyüne, dayıma dönüyordum. Beş-altı gün bu şekilde uğraştım. Nihayet Şih Alilerin Hacı Osman Amca'nın oğlu Halil vasıtasıyla Üstad Hazretleri'yle tanıştık. "Seni talebeliğe kabul ediyorum" dedi Üstad Hazretleri. Artık bu şekilde irtibatımız senelerce devam etti. Çok kerametlerini gördüm.

KUR'AN'I KATIYEN MENFAATİNE ALET ETME!

Namık Şenel (sağda) 1952 yılında Van'da askerlik yapmıştır

Askere 1951 Ekim ayında, rahmetli Ceylan Çalışkan'la beraber gittim. Ceylan benden yaşlı olduğu halde, hapis-mahkeme ve hizmet hadiselerinden dolayı iki sene gecikti. Bir de Turhan Benli vardı. Üçümüz askere beraber gittik. 70 kadar Emirdağlı beraberdik. Askere gitmeden Ceylan'la beraber Üstad'ı ziyarete gittik. Ziyaretimizde Üstad bana "Kur'an-ı Azimüşşan'ı katiyen menfaatine alet etme!" diye tembih etti. Kurtalan'a varınca bizi Van'a seçtiler. Ceylan Ağabeyler Siirt'te kaldılar.

Van'da askerliğimi bitirip dönünce Üstad Hazretleri'ne gittim. Bana, "Kaleye çıktın mı?" diye sordu. "Çıktım Üstad'ım" dedim. "Kapısına indin mi?" dedi. "İndim Üstad'ım" dedim. "Kapısına varırken ayağın kayarsa ne olur? Düşersen değil mi? Ne kadar yüksekliği var oranın?" dedi. "Beş minare boyu dediler" dedim. "Ben oraya varırken ayağım kaydı ve yan tarafa fırlatıldım. O zaman anladım

muhafaza edildiğimi” dedi. Hakikaten orada ayağın kaydıktan sonra uçuruma düşmemen mümkün değildir.¹

İMAMI OLDUĞUM ÇARŞIÇI CAMİİNDE NAMAZ KILARDI

Askerden geldikten sonra Emirdağ’da imtihan olduk. Daha önce cemaati olduğum Emirdağ Çarşıçı Camii’ne imam oldum. Üstad Hazretleri namazlarını bu camide kılardı.² Bana: “Ben hiçbir camide bu kadar namaz kılmadım. Sekiz sene bu camiye devam ettim. Alaküllihâl bu cami benim camimdir. Benim talebelerimden bir tanesinin burada fedai çıkması lazımdı. Bu sen oldun, sen alaküllihâl benim imamımsın” diye taltiflerde bulunurdu. Ben o zaman içimden, “Bu kadar mühim bir şey mi?” derdim.

Üstad Hazretleri 1944-47 arasında camiye devamlı gelirdi. Biz o zaman talebeydik. Bir gün caminin daimi cemaatından Tingillilerin Tahir Ağa, Arap Ahmetlerin Koca Özkara, Ekmekçi Şükrü Barlas, Kocaveli Çavuş Erenoğlu, Kırlioğlu Arif Ağa, Abdil Akın Hamdi Hoca vs şadırvanın etrafında otururken “Üstad’ın üzerindeki cübbe kaç senelik acaba?” diye konuşmuşlar. O arada Üstad camiye gelmiş. Caminin cümle kapısının önünde durmuş, onları çağırılmış ve “Bu hırka tam 100 seneliktir. Mevlana Halid-i Bağdadî’nin hediyesidir” demiş. Bana o arkadaşlarım ittifakla böyle anlatmışlardı.

Üstad Hazretleri, arkada müezzinliğin yanı başındaki yere, seccadesini serer, orada kılardı namazını. Fakat ekseriyetle cumalarda ve gündüz namazlarında, caminin üst kısmında, tahtalarla bölünmüş müezzinlik kısmının orada kılardı. Üstad seccadesini serer orada otururdu. Hatta ikinci veya akşam namazını kıldıktan sonra evine gitmez yatsıya kadar orada okurdu. Bu anlattıklarım ilk zamanlardı. Sonraları gelememeye başladı. 1950’den sonra gelememeye başladı. Daha sonraları cumalara bile gelememeye başladı.

Bazen Bediüzzaman’ın arkasında namaza durduğumuz zamanlar olurdu. Bir Allahü ekber diye tekbir getirdi mi, sanki önde yok olur giderdi. Sanki bu dünyayla alakası kesiliverirdi. O haşyet, o heyecan bizi de kaplardı. Biz duyardık, hafif bir sesle Fatiha’yı okumaya başlardı.^{NOT}

Mustafa Acet vardı, risalelerde adı sıkça geçer. Çarşı içindeki küçük bir cami olan İncili Camii’nde imam-hatipti. Mustafa Acet aynı zamanda hattattı. Emirdağ’da Üstad’a en çok hizmet edenlerdendir. Fakat resmi görevli olduğu için, takibata uğrar diye dikkat ediliyordu. Mustafa Acet bizimle çok ilgilenirdi. Çok mükemmel bir insandı.

Ben gayr-ı resmi talebe okutuyordum. 1955’de kaymakam bizi siygaya çekti. Onunla ikimizi görevden aldı. 15 gün kadar görevden ayrı kaldık.

Bir gün rüyamda camideyim, sabah namazı vakti. Baktım Hazret-i Ömer (r.a.) camiye geldi. İmamete geçmem mümkün değil. Bizim oralarda üç ihlâs okumak adetti. Okudum ve sonra kamet getirdim. İstiyorum ki Hazret-i Ömer (r.a.) mihraba geçsin namazı kıldırısın. Fakat Hazret-i Ömer (r.a.) arkama geçti, beni iki omzumdan tutup kaldırdı ve adeta mihraba dikti. Ben namazı kıldırım ve uyandım. “Bunda bir hikmet var” dedim. O gün saat 10.30’da kaymakamdan bir yazı geldi ve bizi görevlerimize iade ettiler.

1958’de bir yeşil sancak hadisesi oldu ki birazdan anlatacağım. Ondan da 35 gün hapis yattık. Sonra beraat ettik. 1960 ihtilalında de yakamıza yapıştılar. Beni Konya Doğanbey’e gönderdiler; Mustafa Acet’i ise görevden aldılar.

Üstad Hazretleri fedai çıkması lazımdı demişti ya... İşte biz de bir nevi fedai gibi olmuş olduk.

¹ Burada bahsi geçen hadise, Üstad’ımızın kendi ifadeleriyle şu şekilde anlatılmaktadır:

“Hayatta olan eski talebelerim biliyorlar ki, bin üç yüz on dört, bin üç yüz on beş-on altı senelerinde, Van Kalesi ki, iki minare yüksekliğinde sırf dağ gibi bir taştan ibarettir, eskiden kalma oda gibi bir in kapısına gidiyorduk. Ayağımdan kunduralar kaydı, iki ayağım birden kaydı. Tehlike yüzde yüz... Başkaca nokta-i istinat kalmadığı halde, büyük bir istinada basmış gibi üç metrelik bir kavisle o mağaranın kapısına atılmışım. Hem ben hem beraberimdeki orada hazır arkadaşlarım, ecel gelmediği için sırf bir hıfz-ı ilahî, harika bir imdad-ı gaybî telakki ettik.” Bediüzzaman Said Nursî, *Sikke-i Tasdik-ı Gaybî*, Söz Bas. Yay., s. 224.

² Emirdağ Çarşı Camii’nin adı *Tarihçe-i Hayat*’ta şu şekilde geçmektedir:

“Üstad, ilk iki sene Çarşı Camii’ne gider, cemaate iştirak ederdi. Ekser günler ikinci namazını camide kılar ve yatsıya kadar orada kalır, sonra evine gelirdi. İki sene böyle devam etti. Sonra kaymakam ‘İnsanlarla görüşüyor’ diye camiden menetti.” Bediüzzaman Said Nursî, *Kastamonu Lâhikası*, Söz Bas. Yay., s. 298.

^{NOT} Namık Hoca’mız, Üstad’ın okuduğu tarzda Fatiha’yı bizlere okudu. Hakikaten biz de heyecanla dinledik.

Namik Şenel'in imamlık yaptığı ve arkasında Bediüzzaman Hazretleri'nin namaz kıldığı Emirdağ Çarşıci Camii

ŞAPKAMA VURDU

Ben hafız olduğum halde şapka giyiyordum o zamanlarda. Kur'an okurken bere gibi ters giyerdim; fakat bir türlü çıkaramıyordum. Etrafın da, "Hoca başı açık mı gezer hiç?" diye baskısı vardı üzerimde. Ağabeylerimiz de "Bunu çıkar artık" diye söylerlerdi. Ama bir türlü çıkarıp atamadım şapkayı.

İloğlu Hüseyin Çavuş vardı. Onun evinde kiradayım. Bir gün rüyamda, Üstad Hazretleri geldi ve aşağıdan beni çağırırdı. İndim. Üstad, kolunu, soldan sağ tarafa doğru omzuma attı. Baktı, başımdaki şapkayı gördü. Elinin tersiyle öyle bir vurdu ki, benim şapka İzmir'e doğru uçtu. Gidiş o gidiş oldu. Bir daha da hiç takmadım.

Kitaplar henüz matbaalarda tab edilmeye başlamamıştı. Ancak teksir edilerek çoğaltılıyordu. Ben de kitapların tamamını henüz alamamıştım. Ceylan'ın babası Mehmet Çalışkan Amca'ya "Mehmet Ağabey, kitaplar geldikçe bana ayır" dedim. O da "Olur" dedi. Birkaç ay sonra kitaplar gelmiş. Ama o gün ben rüyamda Hazret-i Ali'yi (r.a.) gördüm. Eline bir kitap almış "Bu kitap elli lira. Babandan parayı al gel, kitabı sana vereceğim" dedi.

Öğle namazını kıldırdıktan sonra çıktım. Uzunçarşı'dan yürüyordum ki Mehmet Ağabey çağırıldı. "Hafız, kitapların geldi. Tam elli lira yapıyor. Getir parayı, al şimdi. Para peşin olacak ha!" dedi. O orada babam rast geldi. Üzerinde asker resimli olan 50 liralara vardı o zaman. Çıkardı onlardan bir tane verdi. Gittim kitapları aldım. Aynen rüyada gördüğüm gibi oldu hâdise.

"BİZ BU MEMLEKETİN ASAYİŞİNE HİZMET EDİYORUZ"

Üstad Hazretleri nereye gitse devamlı takip ve tarassut altındaydı.^{NOT 1946 veya 47 olabilir.} Üstad Adaçalı'ya gitmişti. Orada Yorgun Baba diye bir yatırı vardı. Onu ziyarete gitmiştik. Yanında Mustafa Ağabey (Acet) ve ben vardım. Ben o zaman daha talebeydim. "Kipildek" denilen bir başçavuş vardı. Gözlerinin bakış şekline dolaylı halk öyle derdi ona.

İşte bu başçavuş bir gün Adaçalı'ya Üstad'ı almaya geldi. Bir ara Üstad'ın yakasını tuttu. Mustafa Acet Ağabey ve ben orada Üstad'ın yanındayız. Üstad birden ellerini tuttu ve şöyle silkeleyiverdi. Sonra Mustafa Ağabey'e dönerek "Mustafa! Git Stalin'i öldür gel desem gider misin?" Mustafa Ağabey "Vallahi giderim Üstad'ım!" dedi. Üstad "İşte benim bunun gibi binler talebem var. İstesem iki saatte intikamımı alabilirim. Fakat biz bu memleketin asayişine hizmet ediyoruz" dedi şiddetle.

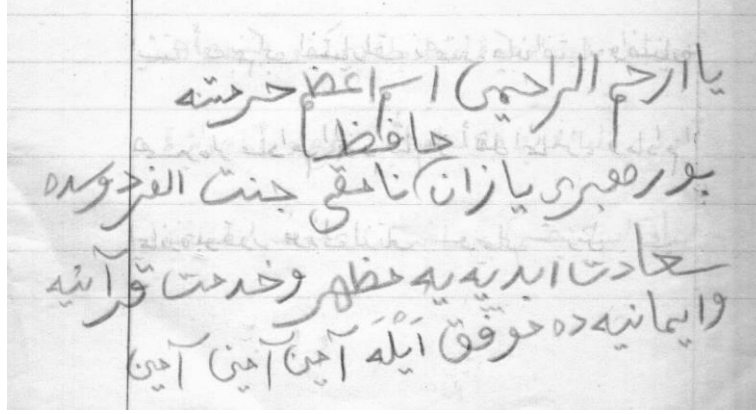
^{NOT} 1944 tarihinde Denizli Mahkemesi tarafından Emirdağ'da ikamete memur edilen Bediüzzaman Hazretleri'nin, 1948 Afyon Hapsi'ne kadar süren birinci Emirdağ hayatı, *Tarihçe-i Hayat* kitabında şöyle hülâsa edilmiştir:

"Emirdağ'daki hayatı şöyle hülâsa olunabilir: Daimi tarassut altındadır. Mahkemeden beraat kazanması ve eserlerinin iade edilmesine rağmen, serbest bırakılmış değildir. Eskisinden daha ziyade kontrol ve mütemadiyen pencere ve kapısından nezarete maruzdur. Mektuplarında da beyan ettiği gibi, Denizli Hapsi'nin bir aylık sıkıntısını bazen bir günde Emirdağ'da çekiyordu. Üstad'a yapılan bed muameleler ve takınılan tavr, Emirdağ ahalsince yakından bilinmektedir. Denizli Mahkemesi'nin beraati üzerine, mahkeme eliyle Nurların intişarına ve Said Nursî'nin hizmet-i imaniyyesine sed çekemeyen gizli dinsizlik komiteleri, bu defa başka yollardan, idarî makamları evhamlandırıp aleyhe geçirerek hatta imhasına kadar çalışıyorlardı. Bu plan kat'î idi. Bir bekçi, kapısı önünden ayrılmazdı. Üstad ile görüşebilmek pek müşküldü." Bediüzzaman Said Nursî, *Tarihçe-i Hayat*, Söz Bas. Yay., s. 572.

“BENİM BEDEVİ TALEBEM”

Emirdağ Yedikapı Boğazı'nda Kapaklı Çeşmesi vardır. Üstad Hazretleri ile zaman zaman oraya beraber giderdik. Bir nevruz günü idi. Ben o zaman genç olduğumdan; oradan oraya, tepelerin, ağaçların üstüne inip çıkmaya başladım. Üstad Hazretleri “Benim bedevi talebem” deyip gülmüştü o zaman.

Yine bir gün Üstad Hazretleri ile beraber aynı yere gittik. Ben Zübeyir Ağabey'le beraber Kapaklı Çeşmesi'ne su almaya indim. Testileri doldurduk. Otobüsle geri dönerken “Öğle ezanına ne kadar var? Camiye cemaatime yetişebilecek miyiz?” diye konuşurken, elimi cebime attım. Bir baktım ki cep saatim yerinde yok. Zinciri kalmış sadece...

Üstad Bediüzzaman'ın Namık Hoca'ya duası

O saati de Ramazanda mukabele okuduğum subaylar vardı; Elazığlı Şahin Hayrettin Güder (kendi komutanım, yüzbaşım), ve Nene Hatun'un torunu Muzaffer Hatunoğlu. İşte ben bu iki subayın hanımlarına mukabele okumuştum. Bana bir saat almışlardı o zaman. Üç yıldız, altın kaplama, Nacar marka bir cep saati...

Bu arada biz bunu fiskos konuşurken Üstad bizi duydu. “Ne oldu?” deyip arabayı durdurdu. “Hafız Namık'ın saati kaybolmuş Üstad'ım” dediler. Beni yanına çağırdı. “Nerede kaybettin?” dedi. “Üstad'ım tam bilmiyorum; ama çeşmenin oralarda düşmüş olabilir” dedim. Bana şöyle iki tane okşar gibi vurdu, “Saatine sahip ol” dedi. Sonra da “Saatin kaybolmasına ben sebep oldum” dedi ve zorla parasını verdi bana.

Neyse Emirdağ'a geldik, namazları kıldık. Namazdan sonra Cumhuriyet Meydanı'na doğru yürürken Mustafa Ağabey (Acet) karşımdan geliyordu. O arada postacı Cemal vardı, Seyyitlendendi. O da geldi “Hocalar, içinizde saat düşüren var mı?” demesin mi! “Ben!” dedim. “Bak bu saati postanede düşürmüşsün” dedi ve saati bana verdi. Ben Üstad Hazretleri'nin mektuplarını atmak için postaneye gitmiştim. Masanın üstüne doğru eğilince zincirinden çıkmış ve düşmüş demek ki.

Saati alınca doğru Üstad Hazretleri'ne gittim. “Efendim saati bulduk, buyurun parasını” dedim. “Saatine sahip ol keçeli” dedi ve iki tane daha okşadı. Saat hâlâ hatıra olarak bende duruyor.

ÜSTAD'IN TESTİYE VEFASI

Üstad Hazretleri'nin testisi çatlamış. Bana “Bunu tamir edebilecek kimse var mı?” dedi. Ben “Anamın bu işlere eli yatkındır” dedim. Ve aldım testiye eve getirdim. Anam yumurta, kireç, pamuk karışımı, “lök” yaptı ona. Testiye güzelce tamir etti. Getirdim Üstad'a verdim. Üstad aldı odasının bir köşesine koydu: “Bu bana çok hizmet etti, bana çok arkadaşlık yaptı” dedi.

Ben o zaman Üstad Hazretleri'ndeki vefa duygusunu görmüştüm. O toprak parçasını, “Bana çok hizmet etti, çok arkadaşlık etti” diye atmıyordu. Eşyasına bile vefa gösteriyordu. Üstad öyle birisiydi...

ŞAHİT OLDUĞUM İNAYETLER

Üstad Hazretleri'nin metal para koyduğu yuvarlak bir krem kutusu vardı. Çıkarır oradan para verirdi. İçinde mutlaka para olurdu. O zamanlar demir paralarda resim yoktu. Ben birkaç hadiseye şahidim.

Bir gün Mustafa Acet'e bir lira verdi. “Git şunları al” dedi. Baktım kutudaki para bitti. Kutu boşaldı, içinde hiç para kalmadı. Üstad kutuyu kapattı, tekrar açtı, bir para daha verdi, “Şunları da al” dedi. Bunu üç dört kere böyle görmüşümdür.

Mustafa Acet ve Namık Şenel (sağda) Namık Şenel Hoca'nın (sağda). "Mustafa Acet'le fotoğrafçıya gidip imam kıyafetiyle beraber çektiğimiz" dediği bu fotoğraf 1955 senesine ait.

Sene 1948... Mustafa Acet anlatmıştı:

"Şeker bulamıyorduk. Arıyoruz, tarıyoruz; ama şeker bulamıyoruz. Aynı günlerde Üstad'ın evindeyim. Başımı şöyle yukarıya doğru çevirdim. Baktım rafta bir kese kâğıdı var. Aldım baktım. İçi iri iri kesme şekerlerle dolu. Hemen Üstad ayağa kalktı, 'Kim getirdi bunu?' dedi. 'Bilmiyorum Üstad'ım. Onu siz bilirsiniz' dedim. 'Fesüphanallah, her neyse...' dedi."

Yine Mustafa Acet anlatmıştı:

"Cumaya gitmeden evvel Üstad banyo yapardı. Bir gün mangal şöyle duruyordu. Ama içindeki köz neredeyse sönmek üzereydi. Üstad, 'İbriği koy üzerine' dedi. 'Üstad'ım bu ısınmaz burada' dedim. 'Koy, koy...' dedi. Kendisi de eline tenekeden bir maşrapa aldı, mangalın kenarına değdirdi, ısınmasını bekledi. Ben gülüyorum, bu ısınır mı böyle diye... Biraz sonra ikisinden de buhar çıkmaya başladı. Elini şöyle değdirdi hemen çaktı. 'Fesübhanallah, ısınmış ikisi de' dedi."

"HAFIZIMIN ANASI BİZİM DE ANAMIZDIR"

Benim köyümün adı Veysel köyüdür. Orada Veysel Karanî Hazretleri'nin makamı vardır. Bizim köye, o makama Üstad Hazretleri'nin iki defa ziyareti vardır. İlkinde bir kamyonla gittik. Üstad öne oturdu. Biz kasada gittik. Üstad Hazretleri'nin türbeye bir ziyareti vardı ki hakikaten çok muazzamdı. Mustafa Ezener (merhum), Ahmet Urfalı (Emirdağ'da hayattadır), Ramazan Duran, Manifaturacı Karahalların Halim Ağa vardı. Halim Ağa dedi ki, "Efendim, Veysel Karanî Yemenli... Burada ne gelecek" dedi. Üstad Hazretleri, "Biz onun makamını ziyarete geldik. Alaküllihal kendisi nerede olursa olsun, onun ruhu bizim gelişimizden haberdardır" dedi.

Üstad, o gün Zübeyir Ağabey'le beni yoğurt almaya göndermişti. Biz tam yoğurdu alıp çıktık, baktık Üstad taksiyle geliverdi önümüze. Şoförü Mahmut Çalışkan'dı; o da hayattadır şimdi.

Rahmetli anam taksiyi görünce koştu geldi. "Üstad'ı ben de göreyim" diye koşuyordu. Anama gelme diye işaret ettimse de o geliyordu. Bu arada biz Emirdağ yoluna gidecekken, Mahmut ters tarafa, tarla yoluna giriverdi. Ben "Nereye gidiyoruz?" dedim. Mahmut "Emirdağ'a..." dedi. Ben "Burası Emirdağ yolu değil" deyince, o tekrar şaşırıp ve yanlış yola, mektebin arkasına doğru döndü. Bu arada anam da oraya gelmiş. Üstad arabayı durdurdu. "Hafızımın anası bizim de anamızdır" diye biraz taltif etti anama. O zaman o kadar memnun oldum ki, tarif edemem. Anam ihlasla koştu, Allah da görüştüdü.

HIRSIZIN ISLAHI

Benim Seydi Yüce isimli bir komşum vardı. Ona halk "Bomba" derdi. Müthiş hırsız ve şerli bir adamdı bu. Bana bir gün "Hafız, Bediüzzaman'la beni bir görüşürsene... Ben bu işlerden vazgeçmek istiyorum. Ne olur, beni onunla görüştür!" dedi.

Adaçalı'da Yorgunbaba denilen bir yadır vardır. Üstad ona sık sık ziyarete giderdi.

İşte, Bomba bir gün oradan koyun aşırmış... Üstad Hazretleri'ni orada görünce koyunları bırakıp onun elini öpmek için koşmuş Üstad'a doğru. Üstad yürüyormuş o esnada. Epey koşmuş; fakat bir türlü yetişememiş. Bunu bana anlatırken "Bu gençliğimle ben ona yetişemedim, elini öpemedim... İlla ki bunda bir iş var. Sen elini öptür" diye yalvardı bana.

Ben de gittim Zübeyir Ağabey'e aynısını anlattım. O da Üstad Hazretleri'ne... Üstad, "Gelsin" demiş. Beraber Üstad'a gittik. Orada sayıp döküyor yaptıklarımı... O yaptıklarımı anlamaya başlayınca Üstad, "Sen tövbe et! Ben de tövbenin kabulü için Allah'a dua edeyim" dedi. Hakikaten bu adam bir daha bu işleri yapmadı, kurtuldu. İşte Üstad böyle bir üstattı! Buna da şahit olmuştuk.

ÜSTAD İMAMLIĞI

Emirdağ'ın Keçili diye küçük bir köyü vardır. Bu köyde Kâmil Ağa vardı. Üstad Hazretleri onun bahçesine gider bazen istirahat ederdi. O köyün camisine imam tutacak durumları yoktu. Zaten Emirdağ'a göç vere vere köyde çok az hane kalmıştı. Üstad Hazretleri o camide 15-20 gün kadar imamlık yapmıştır.

O köyde bir kabir vardı. Üstad Hazretleri, bize (Bayram, Ben, Mustafa Acet ve birkaç kişiye) "O kabri sık sık ziyaret edin. Orada çok büyük evliya var" derdi. Ben sonradan o köylülere "Burada kim var?" diye sordum. "Bizim bildiğimiz bir kimse yok, biz bilmiyoruz. Yalnız İstiklal Harbi'nde çok şehit defnettik buraya" dediler.

Yine Emirdağ'da bir kış günü Üstad'a gittim. Her taraf kardı. "Üstad, talebelerle beraber Keçili köyüne gitti" dediler. Ben de Keçili köyüne gittim. Baktım Üstad ve ağabeyler kibleye bakan iki tepe arasında yamaçtalar. Her taraf kar ve hava oldukça soğuk... Üstad Hazretleri öyle bir yer seçmiş ki güneş tam karşıdan vuruyor. Sanki soba yanıyor gibi. Yanında Zübeyir, Mustafa, Ceylan, Sungur, Bayram, Hüsnü Ağabeyler vardı. Ders okundu. Ben de iştirak etme fırsatı buldum, elhamdülillah.

MÜSPET HAREKETİN ÖLÇÜSÜ VE NETİCESİ

Piribeyli Hacı Hüseyin Efendi vardı; müderris, âlim... Oğlu Süleyman Tanrıku, Yunak Müftülüğü yapmıştır.

Mustafa Acet Ağabey bu köye gidecek... Üstad Hazretleri de "Orada Hacı Hüseyin Efendi'ye selam söyle, o benim kardeşimdir" diye selam yollamak istiyor. Mustafa Ağabey de "Efendim o Risale-i Nur'un aleyhindedir" diye cevap verince Üstad, "Sen benim kardeşimi gıybet ediyorsun, aramızı bozuyorsun" diye hiddet ediyor.

Bu söz müderris Hüseyin Efendi'nin kulağına gitmiş. Bu zat babamın ahbabı olduğundan Emirdağ'a geldi mi bizde misafir kalırdı. Beni de severdi. Bana "Hafız sana bir şey soracağım. Ama dosdoğru söyleyeceksin. Böyle bir hadise olmuş. Bediüzzaman benim için böyle demiş. Bu hadise nasıl oldu?" dedi. Ben de "Evet... Derken ben de vardım" dedim. "Ben müvesvis bir adamım. Ne zaman zamanın mürşid-i kâmilini görmek için rüyaya yatmışsam, Bediüzzaman bir al ata binmiş karşıma çıkmıştır. Ama ah, bendeki bu müvesvis kafa -kafasına yumrukla vurdu- sünnetten iki noksanı var (evlenmedi ve sakal bırakmadı) diye vesvese yaptım. Onlar benim bildiğimi bilseler her gün Bediüzzaman'ın ayağının altına öperlerdi" dedi. Hakperestlik yaptı.

İstanbul vaizlerinden Şemseddin Yeşil vardı. "İlme Ulemaya" diye Ashab-ı Kiram hakkında 100 sayfa kadar broşür şeklinde bir yazı hazırlamış. Sahabe arasında olan ihtilafları falan yazıyordu. Bunu Üstad'a göndermiş. Üstad Mustafa Ağabey'e "Oku" dedi. Mustafa Ağabey sayfaları tek tek çevirdi, okudu. Üstad, "Yak! İstanbul uleması onun cevabını verir. Karşımızda dinsizlik cereyanı var. Müslümanlarla, ihtilaflarla uğraşmak vazifemiz değil" dedi. Hakikaten bir zaman sonra Ömer Nasuhi Bilmen "Müslümanların Ashab-ı Kiram hakkında nezih itikatları" diye bir kitap neşretti. Onun cevabını verdi.

1955'lerde ben yine Emirdağ Çarşı Camii'nde imamım. Afyon Mahkemesinden kitapların hepsi gelmiş. Fakat üzerindeki pulların hepsinin üzerinde İnönü'nün resmi var. Üstad bana "Bu pulların hepsini temizle" dedi. Ben de hepsini temizledim, bir araya topladım. "Üstadım ne yapayım ben bunları?" dedim. Üstad şeddeli bir ifadeyle "Yak! Zaten yanmaya mahkûm!" dedi.

Emirdağ'da aslı Sivrihisarlı kunduracı Niyazi Usta diye birisi vardı. Uzunçarşı'da Mehmet Çalışkan Amca'nın dükkân komşusu idi. Mehmet Çalışkan, Üstad'ımızın hizmetkârı Ceylan Çalışkan'ın babasıdır. Niyazi Usta, Emirdağ'ın hatırı sayılır esnafıdır ve Halk Parti'lidir. 1960 ihtilalinden sonra iyice değişmişti.

Biz Mehmet amcanın dükkânına uğrayıp hal hatır sorardık. Her seferinde Niyazi Usta dükkânın önüne gelir, kulağı dükkânda ve konuşulanlarda olurdu.

Bir gün Mehmet Amca'ya "Ben bu adamın haddini bildireceğim" dedim. Mehmet Amca, rahmetli, "Hafız, sakın haa! Biz ona sabahtan akşama kadar her gün sabrediyoruz. O mutlaka bunun ceremesini çekecektir. Fakat bizden bulmasın" dedi.

Hakikaten, birkaç ay içerisinde Bolvadinli Taktaklar'ın yeğeni bir çocuğa çirkin bir hâdise yapar ve Niyazi Usta 10 yıl hüküm giyer. Bu hatırı sayılan esnaf, Emirdağ'da neleri varsa satıp terke mecbur kahr. Bu da Mehmet Ağabey'in sabrının ve Risale-i Nur'un bir kerametinin sonucu idi.

Bizim köylümüz Hayri Bey vardı. Çok zeki bir insandı. Bir defasında Üstad'a varıyor ve "Üstad'ım ben Risale-i Nur'u anlayamıyorum, bana dua et" diyor. Üstad Hazretleri, "Sen Allah'a çok şükret, hamd et ki Risale-i Nur'u anlayabilecek kapasitede yaratılmışsın" diyor. Hakikaten müthiş bir anlayış vardı onda.

KELEPÇE HADİSESİ

Emirdağlı Hasan Hüsnü Molla diye bir zat, bana bir şey anlatmıştı. Bunu Üstad'a sordum. Bu Hasan Hüsnü, o zamanlar Hatay'da oturuyormuş. Hatta Hatay'ın bize iltihak edilmesinde çok hizmetleri olmuş. Çok uyanık bir adamdı. Nasılsa bir cinayet hadisesinden dolayı Halep'e kaçmak zorunda kalmış ve orada 24 sene otel işletmiş. 1952'den sonra Emirdağ'a gelmiş.

Bir gün sabah namazından sonra beraber oturuyorduk. Hasan Hüsnü bana şöyle bir hâdise anlattı.

"Bitlis Valiliği'ni yapmış Ömer Paşa Halep'e gelmişti. Orada bana, 'Bediüzzaman Hazretleri'ni jandarmalar götürürken, bir su başında abdest almak istemiş. Fakat müsaade etmemişler. O da kilidi kırmış, atmış" diye anlatmıştı vali."

Ben de Üstad'ın hayatının anlatıldığı *Tarihçe-i Hayat*'i^{NOT} Van'da askerde iken almıştım. Okumuştum aslında. Ben bu hadiseyi, Üstad Hazretleri'ne bir ziyaretimde "Efendim, Halep'te Eski Bitlis Valisi Ömer Paşa arkadaşına anlatmış bu hadiseyi" diye sordum. Üstad tebessüm etti "Öyle oldu. Askerler namaza müsaade etmediler. Ben o zaman çok kuvvetli idim, kelepçeyi kırdım. Hem namazın kerametidir o" dedi ve geçiştirdi sorumu.

BÜTÜN RİSALE-İ NUR TALEBELERİNİ GÖRÜYORUM

Sene 1958... Bir Ramazan günündeyiz. Üstad bana "Sen teravihi camide kıldır, sonra buraya gel. Sahura kadar Kur'an okuyacağız, hatim indireceğiz" dedi. "Baş üstüne Üstad'ım!" dedim. Artık teravihten sonra Üstad'ın yanına gidiyordum. Zübeyir Ağabey akşama kadar hizmete koştuğu için istirahat ediyor, Mustafa Ağabey (Acet) yazı yazıyor, Hüsnü de yeni yeni yazı öğrenmeye çalışıyordu. O zaman çok gençti o –hâlâ hayattadır. Ben de her gün sahura kadar, 15 cüz okuyordum. İki günde bir hatim bitiyordu. Üstad Hazretleri de duasını yapıyordu. Üstad bana sahurda iki kurabiye veriyordu. Biri bana, diğeri hanımımına. Ona götürüyordum. Sahuru evde yaptıktan sonra, camiye gidip mukabele okuyor ve sabah namazını kıldırıyordum. Uyku ondan sonra başlıyordu. Bu, Kadir gecesine kadar devam etti. Kadir Gecesi, Üstad yanımıza geldi ve kibleye doğru oturdu. Gayet neşeli bir şekilde "Ben bütün Risale-i Nur talebelerinin nefes alışlarını işitiyorum" dedi. Sonra sağ elini kaldırarak avucunu gözlerine doğru tuttu ve "Ben bütün Risale-i Nur talebelerini görüyorum" dedi. Aynen böyle oldu. O sene bir ay böyle devam ettik.

YEŞİL SANCAK HADİSESİ

1958 senesinde, bilmeyerek Türkiye'de ortalığı karıştıran bir hadiseye sebep olmuştuk. Şöyle ki:

1958'de Menderes Isparta'ya gelmişti. Isparta'da bunu camide bayraklarla karşıyorlar. Emirdağlılar da gitmişti o zaman. Hatta Halk Parti'lilerle Demokrat Parti'liler birlik olup memleketi bir şeyler yaptırılmı diye müştereken gidiyorlar.

Biz Emirdağ'dayız. İkinci namazından çıktık. Nuri Bilal Amca vardı, Terzi Mustafa Bilal'in babası. Yaşlı başlı bir adamdı. Onunla ikimiz onların terzi dükkânına doğru gidiyoruz. Karşımıza Halk Parti'li Raşit Uzel ile Demokrat Parti'li Sadık Kalender çıktı. İki de terzi, ikisi de Risale-i Nur'la alakadar. Bize "Hocalar Isparta'da Menderes camilerde bayraklarla karşılandı. Siz de böyle bir şey yapsanız olmaz mı?" dediler. "Olabilir" dedik biz. Onlar ayrıldı. Sonra belediye zabıta amiri Kara Halil geldi

^{NOT} *Tarihçe-i Hayat*'ta bu hadise şu şekilde geçmektedir:

"Molla Said çok genç yaşta iken siyasî hayata atılır, vatan ve millete hizmete başlar. İlk hayat-ı siyasiyesi Mardin'de başlamıştır. Bunun üzerine bir mutasarrıfın pençe-i kahriyle, elleri bağlı, muhafız nezaretinde Bitlis'e nefyedilir. Jandarmalarla yolda giderken namaz vakti gelir. Namaz kılmak için, kayıtların açılmasını jandarmalara ihtar eder. Jandarmalar kabul etmeyince, demir kayıtları bir mendil gibi açarak önlerine atar. Jandarmalar, bu hali keramet addedip hayretler içinde kalırlar. Teslimiyetle, rica ve istirham ile 'Biz şimdiki kadar muhafızınız idik, bundan sonra hizmetçiniziz' derler. (*)

(*) "Bir gün Bediüzzaman'a soruldu: 'Kaydı nasıl açtın?' Dedi: 'Ben de bilmem. Fakat olsa olsa namazın kerametidir.'" Bediüzzaman Said Nursî, *Tarihçe-i Hayatı*, Söz Bas. Yay., s. 62.

karşımıza. Biz “Belediyede fazla bayrak varsa bize verseniz biraz” dedik. Kara Halil “Valla belediyeye bile yetmiyor bizim bayraklarımız” dedi.

Neyse, ertesi gün oldu. Menderes Emirdağ’a gelecek, bekleniyor. Biz de caminin yanına yaşlı Nuri Amca’yla vardık. Yanımıza Müezzin Ramazan geldi. Ona “Sizin dükkân nasılsa kenarda, dükkânın bayrağını ver de minareye çıkalım” dedim. “Bizim dükkânın bayrağı yok da caminin sancağı var. Onu getireyim” dedi. “Getir” dedim. Getirdi. Sancak yeşil, üzerinde de Arapça ayetler, hadisler var. “Padişahım çok yaşa” yazıyor. “Nuri Amca başımıza iş açmayalım sonra?” dedim. Rahmetli “Sen çok bilirsin zaten. Ben Birinci Cihan Harbi’nde Şehzade Cemaleddin Ruhi Efendi’nin sancak çavuşuydum” dedi. “İyi madem” dedim bende. Müezzin sancağı aldı, çıktı minareye. Arkasından ben de çıktım. Sonradan gelenlerle beş kişi olduk. Bu arada Ali Hoca vardı, o da benim caminin müezzini: “Hocam bizim caminin de sancağı var. Getireyim mi?” dedi. “Getir” dedim. Yeşil sancak oldu iki...

Ben sonra indim, öğle namazını kıldırardım. Babam gelmiş köyden. Onun için eve gittim, geldim. İkinci namazını kıldırardım. Ama beş kişi devamlı duruyor, yukarda minarede. Menderes ikinci namazından sonra geldi. Ama müthiş bir kalabalık oldu. Benim esas gayem, Menderes’le Üstad Hazretleri’nin karşılaşmaları... Onu görmek istiyordum.

Adnan Menderes üstü açık bir pikap içinde geldi. Uzunçarşı’dan geçecek. Üstad’ın kaldığı evin de penceresi Uzunçarşı’ya bakardı. Menderes’in yanında Maliye Bakanı Hasan Polatkan ile Afyon milletvekili Orhan Kökten vardı. Orhan Bey bizim akrabamızdır.

Menderes’in arabası ağır ağır Uzunçarşı’dan geçiyordu. Orhan Bey, Üstad’ın olduğu yeri Menderes’e gösterdi. Menderes tam Üstad’ın karşısına gelince öyle bir alkış koptu ki, ben sanki Emirdağ yerinden oynuyor zannettim. Üstad Hazretleri pencerede ayakta duruyordu. Avuçları kendine bakacak şekilde kollarını kaldırmış, kucaklar gibi –yüzüne doğru– hareketlerle Menderes’i selamliyordu. Adnan Menderes de Üstad’a doğru elleri açık, kollarını iki yana sallayarak selamliyordu. O alkışı unutamam. Neyse, Menderes belediyeye kadar gitti, bir konuşma yaptı. Esat Erenoğlu yardım etti. Sonradan profesör oldu bu zat.

Bediüzzaman Hazretleri’nin Emirdağ’da ikamet ettiği ev. Adnan Menderes’le selamlaştığı pencere 1. sırada...

Sonra ben akşam namazını, yatsıyı kıldırarak için camiye geldim, kıldırardım. Bizim müezzin Ali Hoca “Hacıbayramların Terzi Mehmet ‘Yarın ya hapse gireceksin, ya da yurtdışına sürüleceksin’ dedi bana” demez mi! “Halt etmiş o!” dedim. Neyse gittik eve yattık. Gece saat 03’te “Pat, pat, pat!” kapıya vuruluyor. Baktım 15–20 kadar polis... Kütahyalı polis Abdullah vardı, zaten o hafiyeye idi. “Hocam karakola gideceğiz” dedi. Giyindim, gittik. Beni polis nezaretine kapattılar. Diğerlerini de topluyorlar artık.

Gün ışımaya yakın ifademi almaya başladılar. Tuttukları tutanak şöyle:

“Başbakanımız Sayın Adnan Menderes’in ilçemizi ziyareti sırasında haklın coşkun tezahüratından bilistifade, halkı iktidar aleyhine çevirmek ve halkı eski saltanat devrini istetmek gayesi ile dini, siyaseti alet ederek halkı tahrik için minareden sancak çekmek.”

Ben lazım gelen cevapları verdim.

Velhasıl netice olarak bizi mahkemeye sevk ettiler. Hâkime ifade veriyoruz. Ben sorgu hâkimine “Camide zaten duran sancak, minarede dursa ne zarar verecek, zannıyla bu işi yapmıştık...” demiştim. Sorgu hâkimi bunu tutanağa koydurmamış. Trabzonlu Komiser Ali Rıza vardı. Bir ara hâkim ona döndü “Niye müdahale etmedin?” dedi. “Efendim eğer müdahale etseydik memleket isyan edecekti” dedi. “Hilaf-ı hakikat konuşuyor Hâkim Bey. Gerek münevver tabakadan, gerekse emniyetten bunun

suç olduğu ima dahi edilseydi, derhal men ederdik. Bunu biz yaptık zaten, kimseden emir almadık ki” dedim.

Bizi tevkif ettiler. 33 gün Emirdağ’da yattık. Sonra Bolvadin Cezaevi’ne naklettiler. Bir hafta sonra da takipsizlik kararıyla çıktık.

Bu arada Diyanet görevimize son vermişti. Sonradan geri aldık ve görevimize devam ettik. Ama o gün sabah namazına bir cemaat geldi ki... O anda Nuri Bilal Amca’nın sesi sanki Bilal-i Habeşî gibiydi. Salat-ü selamlar, tekbirler... Bayram namazı bile böyle olmazdı yani.

Bu arada insanı tebessüm ettiren şeyler de olmuştu:

Hâkim, yaşlı Nuri Bilal Amca’ya “Sen sancak çektin mi?” diye sordu. Nuri Amca, “Çektim. Ben Şehzade Cemaleddin Ruhi Efendi’nin sancak çavuşuydum!” dedi. Hâkim “Canım o Birinci Dünya Harbi’nde kaldı, onu bırak şimdi. Bu Cumhuriyet döneminde çektin mi?” dedi. “Çektim tabii! Biz asker gönderirken çekeriz. Koyunlar hasta olduğunda onlara dua ederken sancağı açarız...” diye saymaya başladı Nuri Amca. “Bırak bunları şimdi...” dedi Hâkim. Yeşil sancak hadisesi böyle olmuştu.

Bu hadise o zaman başta İnönü ve daha sonra bazı gazeteler tarafından çok istismar edilmişti. Menderes çok zor durumda kalmıştı. Akrabamız Afyon Milletvekili Orhan Bey’in sonradan bize anlattığına göre, Menderes, minaredeki yeşil sancağı görünce, “Eyvah!” demiş. Ve soruşturma onun emri ile başlatılmış.

Gazetelerin Yeşil Sancak Hadisesini Veriş Şekli:

CUMHURİYET GAZETESİ, 23.10.1958

Emirdağda Yeşil Bayrak Çekenler Tevkif Edildiler

Hâdise ile ilgili çarşı içi camii imamı ve arkadaşları yakalandılar. Sanıkların duruşması bugünlerde başlıyor. Sanıklar Emirdağ’da Nurcu olarak tanınmaktadırlar.

Aynı 19’uncu Pazar günü Başbakan Adnan Menderes’in Emirdağ ilçesini ziyareti sırasında Çarşıçı Camii minaresine bir yüzü yeşil ve tuğralı, diğer yüzü de kırmızı bayrak çekenler yakalanmışlardır. Muhitte olduğu kadar bütün memlekette derin akisler uyandıran bu hâdise üzerine ilgili makamlar derhal harekete geçmişlerdir. Bu arada Afyon müdürü Orhan Erden de tahkikatla meşgul olmuştur. Bayrağı çekenler derhal yakalanmışlar ve adalete teslim edilmişlerdir. Bunlar Çarşıçı Camii müezzini ve imamı ile arkadaşlarıdır. Bu hâdiseden sanık olarak 5 kişinin sorgu hâkimi tarafından ifadeleri alınmıştır. Bunlardan biri serbest bırakılmış, 4’ü tevkif edilmiştir. Tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir.

Tevkif edilenler şunlardır:

Çarşı camii imamı 26 yaşında Namık Şener, aynı camide müezzinlik yapan 55 yaşındaki Ali Emirdağ, Yukarı Camii müezzini 24 yaşındaki Ramazan Duran, oksijen kaynakçısı 24 yaşında Nursel Akdeniz ve 60 yaşındaki Nuri Bilen’dir. Bunlardan ismi açıklanmayan biri serbest bırakılmıştır.^{NOT}

Sanıklar Emirdağ’da Nurcu olarak tanınmaktadırlar. Bilindiği gibi Emirdağ’da Bediüzzaman Said-i Nursî oturmaktadır.

Tahkikat neticesinde Çarşı Camii’nin minaresine asılan bayrak hilâfet zamanından kalmış olup 35 yıldan beri camiin bir köşesinde ve bir sandık içinde hıfzedilmekte idi. Başbakan Adnan Menderes’in gelişi sırasında bu bayrak çıkarılıp asılmıştır. Bayrağın üzerinde tuğradan maada “Padişahım çok yaşa” ibaresi de bulunmaktadır. Sanıkların duruşmasına bugünlerde başlanacaktır.

HÜRRİYET GAZETESİ, 23.10.1958

Yeşil Bayrak Çeken 4 Kişi Tevkif Edildi

Başvekil Adnan Menderes, kazamızdan geçerken kendisine tezahüratta bulunanlar arasında, yeşil bayrak çeken şahıslardan dördü, bugün tevkif edilmişlerdir. Bunlar, Çarşı Camii imamı Namık Şener, Çarşı Camii müezzini Ali Emirdağ, Yukarı Camii müezzini Ramazan Duran ve oksijen kaynakçısı Nursel Akdeniz’dir. Bu hadise ile ilgili olarak Nuri Bilen adında bir şahsın da ifadesi alınmıştır. (

^{NOT} Namık Şenel Hoca’mız hatıraları tashih ederken “Benim talebem Hafız Hamdi’dir. Vefat etti” şeklinde bir şerh koymuştur.

HALKIN YÜZDE 60-70'İNİN DİNDAR OLMASI MESELESİ

1958 zannediyorum. Bir gün Halk Partisi, Cumhuriyetçi Millet Partisi, Hürriyet Partisi ortak birleştiler ve “Ege Taarruzu” diye ortaya çıktılar. Ben de Üstad Hazretleri'nin yanındayım. Hava soğuk... Üstad bana “Sobayı yak” dedi. Ben sobayı doldurmaya başladım. Bu arada Hamza Emek, elinde birkaç gazete ile geldi. Üstad, “Hamza Kardeşim ne var?” dedi. “Efendim üç parti Ege Taarruzu'na çıktılar” dedi. Üstad, “Menderes ne yapıyor?” dedi. “Menderes Vatan Cephesi kurdu, müdafaa vaziyeti kurdu” dedi Hamza Ağabey. Üstad: “Menderes dindarlarla birlikte olursa elli tane parti birleşse de bir şey yapamazlar. Dindarlarla beraber olmazsa tepetaklak gider. İttihad-ı Muhammediye Partisi var. Bu partinin başa geçebilmesi için halkın yüzde altmış-yetmişinin intibaha gelmesi lazım ki bu parti iktidara gelebilsin. Yoksa zararı olur. Dini siyasete alet etmek zorunda kalır. Zararlı olur” dedi. Ben o zaman, “Efendim, böyle bir parti yok. Bu hangisidir” diye sorayım dedim içimden; utandım. Herhalde dindarları kastediyordur diye düşündüm, sormadım. Bu hadise ilk defa benimle Hamza Emek'in yanında söylendi. Sonra *Emirdağ Lâhikası*'na geçmiş bu mektup.^{NOT}

Aslında ben, Üstad Hazretleri ile rahat konuşup sorular sorabilirdim. Olduğu gibi konuşan bir insandım. Mesela bir gün Üstad Hazretleri, komşumuz Ahmet Urfalı Ağabey'i çağırmanı istedi. Halen Emirdağ'da hayattadır ve Mustafa Acet'in asker arkadaşıdır. Gittim çağırmaya. Bana, “Hamama gitti dediler.” Ben de gittim Üstad'a, aynen, “Hamama gitmiş Üstad'ım” dedim. Üstad tebessüm etti. O sırada Zübeyir, Ceylan, Mustafa Acet Ağabeyler de orada idi. Sonra bu ağabeyler bana “Yahu Hafız, hiç Üstad'a öyle söylenir mi? Biraz tevilli söyleseydin bari” dediler. İşte ben olduğu gibi bir insandım.

AFYON MAHKEMESİNE İŞARET

Üstad 1944'te Emirdağ'a gelince Nur Apartmanı'nın yerini veren Seyid Koçer Ağabey ve İbrahim Kantar isimli birisi, -bunlar sofî-meşrepti- himmet istemek için Üstad'a gitmişler.

Hadiseyi Seyid Ağabey bana şöyle anlatmıştı:

“Afyon Mahkemesi'ne az bir zaman kala olmuştu bu ziyaret. Üstad şöyle gözünü açıp bana baktı ve şunları söyledi:

‘Kardeşim, yakında Emirdağ'da bir şey olacak, bir hadise olacak, bütün dünyaya buradan ilan edilecek. İnşallah burada Risale-i Nur'a hizmet edenler çıkacak. Siz de onlardan olun.’

Hakikaten o sıralarda Emirdağ'a güya yün yapağı almaya geliyorlar polis hafiyeleri. Asıl maksatları Said Nursî'ye kimler gelip gidiyor diye tespitler yapmak. Bir müddet sonra başta Çalışkanlar ve Mustafa Acet olmak üzere Üstad'la beraber tümünü Afyon Hapishanesi'ne alıp götürdüler.”

EMİRDAĞLI HACI ALİ KILINÇALP

Üstad'ın Ezher Üniversitesi'ne Risale-i Nur teslim etmesi için Mısır'a gönderdiği Emirdağlı Hacı Ali Kılınçalp vardı. Üstad'a gönderdiği bir mektup *Tarihçe-i Hayat*'ta neşredilmiştir.

Hacı Ali Kılınçalp

Hacı Ali orada Osmanlı'nın son Şeyhülislam'ı Mustafa Sabri Efendi ile de görüşüyor. Mustafa Sabri'den dinlediği bir hatırasını bana anlattı. Şöyle ki:

NOT Bahsi geçen mektup *Emirdağ Lâhikası*'nda şu şekilde başlamaktadır:

“Kalbe ihtar edilen içtimaî hayatımıza ait bir hakikat:

Bu vatanda şimdilik dört parti var. Biri Halk Partisi, biri Demokrat, biri Millet, diğeri İttihad-ı İslam'dır.

İttihad-ı İslam Partisi: Yüzde atmış-yetmiş tam mütebedeyin olmak şartıyla, şimdiki siyaset başına geçebilir. Dini siyasete alet etmemeye, belki siyaseti dine alet etmeye çalışabilir. Fakat çok zamandan beri terbiye-i İslamiye zedelenmesiyle ve şimdiki siyasetin cinayetine karşı dini siyasete alet etmeye mecbur olacağından, şimdilik o parti başa geçmemek lazımdır...” Bediüzzaman Said Nursî, *Emirdağ Lâhikası*, Söz Bas. Yay., s. 547.

Mustafa Sabri Efendi Şeyhülislam olduğunda, Üstad Hazretleri de Darü'l-Hikmeti'l-İslamiye azası seçiliyor. Üstad o zaman tebriğe gitmiyor. Mustafa Sabri Efendi Bediüzzaman'a gidiyor ve soruyor. Üstad Hazretleri de "Meşgulüm" diyor. "Ne ile?" diye sorunca, Üstad Hazretleri, "Benim nefsim diyor ki, 'Sen Mustafa Sabri Efendi'den daha elyaksın. Sen varken niye Mustafa Sabri Efendi Şeyhülislam oldu?' İşte ben nefsimi terbiye ile meşgulüm" diyor. ^{NOT}

Rahmetli Hacı Ali Kılınçalp Ağabey çok atak bir insandı. Üç devre Belediye Reisliği yaptı Emirdağ'da. Bir seferinde hacca kaçak gitmiş. Babası Şükrü Efendi'nin de haberi yok... Parasız pulsuz kaçıp gitmiş. Rahmetli babası şunları anlattı bana:

"Nerde bu oğlan diye arıyor, soruyor fakat bulamıyorduk. En sonunda Üstad Hazretleri'ne gittim. 'Üstad'ım, bizim Ali'den haber yok. Şaştık kaldık, bir haber alamadık' dedim. Üstad bana 'Görmek istiyor musun?' dedi. 'Evet' deyince. 'Gel bakalım buraya' dedi ve sağ kolunu gözlerinin hizasına kadar kaldırıp avucunu açtı. 'Görebiliyor musun?' dedi. 'Evet... Şu anda Zemzem ile Hacerü'l-Esved arasında gördüm Üstad'ım' dedim. Ve elhamdulillah rahatladım."

ÜSTAD'IN VEFAT ETTİĞİ GÜN EMİRDAĞ'DAKİ HÜZÜN

Üstad Hazretleri'nin vefat ettiği gün Emirdağ'da yaşadığımız hüznü halini anlatayım: Malum, Üstad 23 Mart 1960'da, Ramazan'ın 25. günü Urfa'da vefat etmiştir.

İftardan sonra camiye geldim. Caminin imamıyım. Hacı Ali Kılınçalp Ağabey de Ramazan dolayısı ile camide fahri olarak vaizlik yapıyordu.

Ben camiye girdiğimde o vaaz ediyordu. Ama cemaatte öyle bir suskunluk vardı ki anlatamam. Millette bir sessizlik, bir üzüntü, bir burukluk vardı. Hava çok sıkıntılı... Hacı Ali de vaazında, Uhud Şehitleri'ni anlatıyordu. Ama lafı dolanıp dolaştırıp "Bir zat ki bir zembilden fazla yükü olmamış. Bütün ömrü mücadele ile geçmiş. Bu zat da Uhud Şehitleri'nin yolundaydı. Hayatı boyunca hiç bir fütür getirmede" şeklinde ağlamaklı bir şekilde anlatıp duruyordu. Ben de bihuş oldum.

Sonra "Peygamber ölecek veya öldürülecek olursa siz geri mi döneceksiniz?" şeklindeki ayeti anlattı. Hazret-i Ebubekir'in "Kim ki Muhammed'e tapıyorsa o ölmüştür. Kim ki Allah'a tapıyorsa o Hay ve Kayyum'dur" sözlerini anlattı.

Bu arada minberin yanında Terzi Mustafa Bilal vardı. Ona "Üstad'a bir şey mi oldu yoksa?" dedim. O da "Bilmiyorum" dedi. Mecburen merakla beklemek zorunda kaldım.

Neyse, namazı kıldık. Hemen yanına koştum. "Hacı Ağabey, bir şey mi var?" dedim. Hüznü halini bir şekilde "Üstad'ımız vefat etmiş" dedi. Hacı Ali Ağabey, vaaz için camiye gelirken Mehmet Çalışkan Ağabey'in dükkânına uğramış. O sırada Urfa'dan bir telefon gelmiş ve Üstad'ımızın vefatı haber verilmiş.

İşte, o günkü halet-i ruhiyemiz bu şekildeydi. Bunu hiç unutamam. Allah, Üstad'ımızdan ebeden razı olsun ve şefaatlerine nail eylesin, âmin.

^{NOT} Ağabeyler Anlatıyor-2'de geçtiği gibi Abdülkadir Badıllı Ağabey bu hatıra bir şerh koyarak, farklı bir kanaat belirtmektedir. Şöyle ki:

"Aziz Kardeşim Ömer Özcan: (...) Bu rivayet Emirdağlı Hacı Ali Kılınçalp'ten nakildir ve Osmanlı'nın son Şeyhülislam'ı Mustafa Sabri Efendiden şöyle: 'Ben şeyhülislam olunca, ortada bizim Said (Bediüzzaman) üç ay görünmez oldu. Üç ay sonra karşılaştığımızda, kendisinin nerelerde olduğunu sordum. O da, nefsimi terbiye etmekle meşgulüm. Nefsim bana, sen mutlaka şeyhülislam olmalıydın, diye eziyet ediyordu. Onun için nefsimi terbiye etmekle meşgul oldum' ilh."

İşte bu rivayet, hiç de Hz. Üstad'ın hayatıyla, mesleğiyle ve vaziyetiyle mütenasip görünmemektedir. Zira bir kere bahsi edilen hadise 1920'lere aittir. Gerek mezkûr tarihte, evveli ve sonrasında birçok reislikler Üstad'a teklif edildiği halde, hiç birisini kabul etmemiştir. Kaldı ki bahsi edilen hadise tarihi, Hz. Üstad'ın Yeni Said merhalesine girdiği tarihtir. Rivayette ileri sürülen şey, asla mümkün değildir. Evet, bu fakirin kanaati böyledir."

